

CÁC HOẠT ĐỘNG ƯU TIÊN THỰC HIỆN CHIẾN LƯỢC PHÁT TRIỂN THỐNG KÊ VIỆT NAM GIAI ĐOẠN 2016-2020

TS. Vũ Thanh Liêm*

Tóm tắt:

Sau 5 năm thực hiện Chiến lược phát triển Thống kê Việt Nam giai đoạn 2011-2020 và tầm nhìn đến năm 2030 (CLTK11-20), Bộ Kế hoạch và Đầu tư tiến hành đánh giá giữa kỳ thực hiện CLTK11-20 để xác định kết quả đạt được các mục tiêu, tiến độ thực hiện các chương trình hành động, cũng như những khó khăn, vướng mắc gặp phải và đề xuất các giải pháp, nhằm đẩy nhanh tiến độ thực hiện CLTK11-20. Năm 2016, Việt Nam bước vào giai đoạn mới, thực hiện Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2016-2020, Chương trình nghị sự 2030 vì sự phát triển bền vững của Liên hợp quốc và Luật Thống kê mới. Theo đó Kế hoạch thực hiện Chiến lược phát triển Thống kê giai đoạn này cần được điều chỉnh, bổ sung và xác định các hoạt động ưu tiên để đáp ứng tình hình mới trong nước và quốc tế. Bài viết này sẽ giới thiệu các hoạt động ưu tiên thực hiện CLTK11-20 trong giai đoạn 2016-2020.

Kết quả đánh giá giữa kỳ CLTK11-20 cho thấy các chương trình hành động của CLTK11-20 phù hợp với quan điểm, mục tiêu phát triển của Thống kê Việt Nam và xu hướng phát triển của thống kê thế giới. Tuy nhiên, một số hoạt động của CLTK11-20 cần được sửa đổi, bổ sung và xác định thứ tự ưu tiên thực hiện trong giai đoạn 2016-2020.

Căn cứ quan trọng để bổ sung và xác định các hoạt động ưu tiên thực hiện giai đoạn 2016-2020

CLTK11-20 đã và đang đi vào cuộc sống và gắn với các hoạt động thống kê trong hệ thống thống kê nhà nước. Một số căn cứ quan trọng để sửa đổi, bổ sung các chương trình hành động của

CLTK11-20 bao gồm: Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2016-2020; Chương trình nghị sự 2030 vì sự phát triển bền vững của Liên hợp quốc; Luật Thống kê số 89/2015/QH13; Nghị định số 85/2017/NĐ-CP, ngày 19 tháng 7 năm 2017 quy định cơ cấu, nhiệm vụ, quyền hạn của hệ thống tổ chức thống kê tập trung và thống kê bộ, cơ quan ngang bộ; một số Đề án lớn của Tổng cục Thống kê (TCTK), như: Đề án “Đổi mới quy trình biên soạn số liệu Tổng sản phẩm trên địa bàn tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương” (Quyết định số 715/QĐ-TTg, ngày 22 tháng 5 năm 2015), Đề án “Tăng cường quản lý nhà nước về chất lượng thống kê đến năm 2030” (Quyết định số 643/QĐ-TTg, ngày 11 tháng 5 năm 2017), Đề án “Hội nhập thống kê ASEAN giai đoạn 2016-2020”

* Phó Tổng cục trưởng Tổng cục Thống kê, Thành viên Ban Chỉ đạo Trung ương, Tổ trưởng Tổ Thư ký thực hiện CLTK11-20

(Quyết định số 1161/QĐ-TTg, ngày 23 tháng 7 năm 2015), Dự thảo Đề án ứng dụng và phát triển công nghệ thông tin - truyền thông trong hệ thống thống kê nhà nước giai đoạn 2017-2025, tầm nhìn đến năm 2030, v.v...

Các hoạt động của CLTK11-20 ưu tiên thực hiện giai đoạn 2016-2020

Bám sát 9 Chương trình hành động thực hiện CLTK11-20 và một số căn cứ pháp lý (nêu trên), các hoạt động của CLTK11-20 được ưu tiên thực hiện giai đoạn 2016-2020 được trình bày ở Bảng 1:

Bảng 1: Các hoạt động của CLTK11-20 được ưu tiên thực hiện giai đoạn 2016-2020

TT	TRUNG ƯƠNG	ĐỊA PHƯƠNG
1	Chương trình 1. Hoàn thiện thể chế, khuôn khổ pháp lý và điều phối các hoạt động thống kê	
-	Thực hiện Kế hoạch triển khai thi hành Luật Thống kê năm 2015 (ban hành theo Quyết định số 214/QĐ-TCTK ngày 8 tháng 4 năm 2016 của Tổng cục trưởng Tổng cục Thống kê)	Thực hiện các quy định của Luật Thống kê năm 2015
-	Đổi mới cơ cấu tổ chức của Tổng cục Thống kê theo hướng chuyên môn hóa các hoạt động thống kê	Đổi mới cơ cấu tổ chức của Cục Thống kê cấp tỉnh, Chi cục Thống kê cấp huyện theo hướng chuyên môn hóa các hoạt động thống kê
-	Củng cố, hoàn thiện tổ chức thống kê bộ, ngành	Củng cố và hoàn thiện thống kê sở, ngành, thống kê xã, phường, thị trấn
2	Chương trình 2. Tăng cường nghiên cứu và ứng dụng phương pháp luận và quy trình thống kê theo tiêu chuẩn quốc tế	
-	Triển khai thực hiện hệ thống tài khoản quốc gia phiên bản 2008	
-	Xây dựng các công cụ đánh giá chất lượng thống kê	Thực hiện các công cụ đánh giá chất lượng thống kê
-	Xây dựng cơ sở dữ liệu siêu dữ liệu (Metadata) tại bộ, ngành	Xây dựng cơ sở dữ liệu siêu dữ liệu (Metadata) tại sở, ngành
3	Chương trình 3. Đổi mới và nâng cao chất lượng hoạt động thu thập thông tin thống kê	
-	Xây dựng dàn mẫu chủ phục vụ điều tra thống kê	Tăng cường khai thác nguồn dữ liệu từ hồ sơ hành chính phục vụ mục đích thống kê
-	Tăng cường khai thác nguồn dữ liệu từ hồ sơ hành chính tại bộ, ngành phục vụ mục đích thống kê	Tăng cường khai thác nguồn dữ liệu từ hồ sơ hành chính tại sở, ngành phục vụ mục đích thống kê
-	Khai thác nguồn dữ liệu mới (dữ liệu lớn) tại bộ, ngành... phục vụ thống kê nhà nước	Khai thác nguồn dữ liệu mới (dữ liệu lớn) tại sở, ngành phục vụ thống kê nhà nước
-	Sử dụng các công nghệ tiên tiến (máy tính bảng, điện thoại, e-form,...) trong thu thập thông tin của một số cuộc điều tra trọng điểm	Tổ chức sử dụng các công nghệ tiên tiến (máy tính bảng, điện thoại, e-form,...) trong thu thập thông tin của một số cuộc điều tra trọng điểm

TT	TRUNG ƯƠNG	ĐỊA PHƯƠNG
4	Chương trình 4. Đổi mới, hoàn thiện nâng cao chất lượng hoạt động xử lý, tổng hợp và phổ biến thông tin thống kê	
-	Xây dựng hệ thống chỉ tiêu phát triển bền vững (SDGs) của Việt Nam trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt	Thu thập thông tin chỉ tiêu phát triển bền vững (SDGs) cấp tỉnh, huyện, xã
-	Rà soát, cập nhật hệ thống chỉ tiêu thống kê và chế độ báo cáo thống kê của các bộ, ngành	Xây dựng quy chế phổ biến thông tin thống kê của các tỉnh, thành phố
-	Xây dựng quy chế phổ biến thông tin thống kê của các bộ, ngành	Xây dựng quy chế phổ biến thông tin thống kê của các sở, ngành
-	Thẩm định số liệu của các chỉ tiêu thống kê thuộc Hệ thống chỉ tiêu thống kê quốc gia	Biên soạn các chỉ tiêu thống kê thuộc Hệ thống chỉ tiêu thống kê cấp tỉnh, huyện, xã
-	Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong phổ biến thông tin thống kê	Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong phổ biến thông tin thống kê
5	Chương trình 5. Đẩy mạnh phân tích và dự báo thống kê	
-	Thành lập các đơn vị/nhóm chuyên trách về phân tích và dự báo thống kê ở các bộ, ngành	Thành lập các đơn vị/nhóm chuyên trách về phân tích và dự báo thống kê ở Cục Thống kê địa phương
-	Đào tạo kiến thức và kỹ năng về phân tích và dự báo thống kê	Đào tạo kiến thức và kỹ năng về phân tích và dự báo thống kê sở, ngành
-	Tăng cường thực hiện các báo cáo phân tích chuyên sâu	Tăng cường thực hiện các báo cáo phân tích chuyên sâu tại sở, ngành
6	Chương trình 6. Ứng dụng, phát triển công nghệ thông tin và truyền thông trong hoạt động thống kê	
-	Xây dựng và vận hành cơ sở dữ liệu siêu dữ liệu (Metadata)	Xây dựng và vận hành cơ sở dữ liệu siêu dữ liệu (Metadata)
-	Xây dựng các chuẩn công nghệ thông tin: Chuẩn DDI hoặc/và SDMX trong trao đổi dữ liệu	
-	Xây dựng các phần mềm thu thập thông tin thống kê bằng e-form, máy tính bảng, điện thoại thông minh, máy tính xách tay...	Tổ chức thực hiện ứng dụng các phần mềm thu thập thông tin thống kê bằng e-form, máy tính bảng, điện thoại thông minh, máy tính xách tay...
-	Xây dựng công cụ khai thác dữ liệu lớn (big data)	Xây dựng công cụ khai thác dữ liệu lớn (big data)
-	Ứng dụng công nghệ thông tin trong phổ biến thông tin thống kê: Website, thiết bị di động...	Ứng dụng công nghệ thông tin trong phổ biến thông tin thống kê: Website, thiết bị di động...
7	Chương trình 7. Phát triển nhân lực ngành thống kê	
-	Bổ trí đầy đủ nhân lực làm thống kê ở bộ, ngành	Bổ trí đầy đủ nhân lực làm thống kê ở sở, ngành, xã, phường, thị trấn
-	Cập nhật chương trình đào tạo, bồi dưỡng thống kê	
-	Đào tạo, bồi dưỡng kiến thức và kỹ năng cho người làm thống kê phù hợp với vị trí việc làm, chức danh công chức, viên chức thống kê bộ, ngành	Đào tạo, bồi dưỡng kiến thức và kỹ năng cho người làm thống kê phù hợp với vị trí việc làm tại sở, ngành, xã, phường, thị trấn
-	Tổ chức đào tạo thống kê trực tuyến	

TT	TRUNG ƯƠNG	ĐỊA PHƯƠNG
8	Chương trình 8. Mở rộng và tăng cường hiệu quả hợp tác quốc tế trong lĩnh vực thống kê	
-	Mở rộng, tăng cường hiệu quả hợp tác song phương và đa phương, đặc biệt là thực hiện Đề án hội nhập thống kê ASEAN giai đoạn 2016-2020	
-	Tham gia đầy đủ, có hiệu quả các chương trình thống kê quốc tế và khu vực, đặc biệt là tăng cường mức độ cung cấp và đáp ứng các yêu cầu về số liệu Thống kê Việt Nam cho các nước và tổ chức quốc tế, từ đó nâng cao vị thế của Thống kê Việt Nam	
9	Chương trình 9. Tăng cường cơ sở vật chất và huy động các nguồn lực tài chính phục vụ hoạt động thống kê	
-	Hoàn thiện các Đề án: Đầu tư xây dựng trụ sở của các cơ quan thống kê thuộc Hệ thống thống kê tập trung, đầu tư trang thiết bị, phương tiện làm việc của Hệ thống thống kê tập trung trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt	Tăng cường huy động các nguồn lực tài chính khác từ ngân sách địa phương cho việc xây dựng, cải tạo trụ sở làm việc, đầu tư mua sắm trang thiết bị làm việc của Cục Thống kê cấp tỉnh, Chi cục Thống kê cấp huyện
-	Bổ trí một dòng kinh phí riêng cho hoạt động thống kê của các bộ, ngành	
-	Tăng cường thực hiện các dịch vụ thống kê	

Các bộ, ngành và địa phương thực hiện nghiêm túc ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Văn bản số 4186/VPCP-KTTH ngày 25 tháng 4 năm 2017 về việc triển khai thực hiện CLTK11-20. Đồng thời cần chủ động và sáng tạo xác định lộ trình, tổ chức triển khai hoàn thành kết quả thực hiện các hoạt động ưu tiên trong Chiến lược phát triển Thống kê giai đoạn 2016-2020./.

Tài liệu tham khảo:

1. Liên hợp quốc (2015), *Chương trình nghị sự 2030 vì sự phát triển bền vững*, tại Kỳ họp Hội nghị thượng đỉnh của Liên hợp quốc, ngày 25 tháng 9 năm 2015

2. Quốc hội (2015), *Luật số: 89/2015/QH13, Luật Thống kê*, Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam khóa XIII, kỳ họp thứ 10 thông qua ngày 23 tháng 11 năm 2015.

3. Thủ tướng Chính phủ (2011), *Quyết định số 1803/QĐ-TTg, phê duyệt Chiến lược phát triển Thống kê Việt Nam giai đoạn 2011-2020 và tầm nhìn đến năm 2030*, ban hành ngày 18 tháng 10 năm 2011.

4. Thủ tướng Chính phủ (2017), *Nghị định số 85/2017/NĐ-CP, quy định cơ cấu, nhiệm vụ, quyền hạn của hệ thống tổ chức thống kê tập trung và thống kê bộ, cơ quan ngang bộ*, ban hành ngày 19 tháng 7 năm 2017;

5. Tổng cục Thống kê (2017), *Hội nghị Kết quả đánh giá giữa kỳ thực hiện Chiến lược phát triển Thống kê Việt Nam giai đoạn 2011-2020 và tầm nhìn đến năm 2030*.